

13. oktober 2025

Høringssvar til: Forslag til Inatsisartutlov om screening af visse udenlandske investeringer

Grønlands Erhverv takker indledningsvist for den fremsendte høring om forslag til Inatsisartutlov om screening af visse udenlandske investeringer.

Grønlands Erhverv støtter overordnet målsætningen om at beskytte Grønlands sikkerhed og offentlige orden mod investeringer, der kan udgøre en risiko i den sammenhæng. Et troværdigt og gennemsigtigt screeningssystem er vigtigt for at opretholde tilliden til Grønland som en stabil og ansvarlig investeringsjurisdiktion.

Samtidig ønsker GE at understrege, at et velfungerende system for investorscreening skal være forudsigeligt, proportionalt og erhvervsvenligt, så det ikke utilsigtet hæmmer den økonomiske udvikling, adgangen til kapital eller samarbejdet med internationale partnere.

Behov for balance mellem sikkerhed og erhvervsudvikling

Lovforslaget har et meget bredt anvendelsesområde, der omfatter ikke blot virksomhedsovertagelser, men også aftaler og dispositioner, der kan give "bestemmende indflydelse på anden vis".

Denne brede formulering risikerer at skabe betydelig usikkerhed for grønlandske virksomheder og deres samarbejdspartnere.

Det kan i praksis være vanskeligt at vurdere, om en almindelig drifts-, leverings- eller serviceaftale kræver tilladelse. Det gælder særligt i en lille, åben økonomi, hvor mange aktører indgår langvarige samarbejder med udenlandske leverandører og investorer.

GE anbefaler derfor:

- at begrebet "*bestemmende indflydelse på anden vis*" præciseres i lovteksten eller gennem vejledning, eventuelt med eksempler på situationer, der ikke kræver tilladelse,
- samt at der etableres en klar forhåndsafklaringsmulighed (pre-screening), så virksomheder kan få et bindende svar på, om en planlagt investering er omfattet.

Sagsfrister og retssikkerhed

Lovforslaget fastsætter ingen faste sagsfrister for myndighedens behandling af anmeldelser. Dette kan give anledning til betydelige forsinkelser og usikkerhed i investeringsprocesser, hvor finansiering og internationale samarbejder ofte afhænger af forudsigelig behandlingstid.

GE anbefaler:

- at der indføres lovfastsatte frister for sagsbehandlingen (f.eks. 60 hverdage med mulighed for forlængelse ved særlige forhold), og
- at der etableres mulighed for midlertidig tilladelse eller stiltiende godkendelse, hvis myndigheden ikke træffer afgørelse inden for fristen.

Frivillig anmeldelse og 5-års call-in-adgang

Den foreslåede kombination af frivillig anmeldelse og en femårig mulighed for Naalakkersuisut til at åbne sager af egen drift er efter GE's vurdering meget vidtgående.

Det kan skabe langvarig uvished for investorer og virksomheder, også hvor der ikke foreligger nogen sikkerhedsrisiko.

GE foreslår:

- at call-in-perioden reduceres til maksimalt tre år,
- eller at der indføres forældelse efter tre år for investeringer, der åbent er gennemført og registreret.

Udvidet sektorafgrænsning

Lovforslaget udvider listen over følsomme sektorer sammenlignet med den danske ordning, idet også råstoffer, vandkraft og selvstyrejede selskaber omfattes af obligatorisk tilladelse.

Selvom GE anerkender disse sektorers strategiske betydning, vil en så bred afgrænsning medføre, at et meget stort antal projekter skal godkendes — også mindre investeringer uden egentlig sikkerhedsmæssig relevans.

GE anbefaler:

- at der fastsættes værdimæssige og aktivitetsmæssige tærskler, så kun projekter af strategisk eller national betydning kræver tilladelse,
- samt at definitionen af "*selvstyrejede selskaber*" præciseres, så mindretalsejede joint ventures ikke automatisk omfattes.

Administrative byrder og erhvervsklima

Lovforslaget giver myndigheden adgang til omfattende kontrolbeføjelser, herunder årlige redegørelser med revisorattestation, kontrolbesøg uden retskendelse og offentliggørelse af kontrolsager. Disse redskaber er forståelige, men bør udøves med respekt for proportionalitet og erhvervslivets ressourcer.

GE anbefaler:

- at der i loven indføres et udtrykkeligt proportionalitetsprincip, så krav til dokumentation, kontrol og rapportering står i rimeligt forhold til investeringens størrelse og risiko,
- samt at offentliggørelse af kontrolsager kun finder sted efter endelig afgørelse.

Sprog og tilgængelighed

Kravet om, at ansøgninger og dokumenter skal foreligge på grønlandsk eller engelsk, og at ansøger selv betaler for oversættelse til grønlandsk, kan blive en praktisk barriere for især mindre investorer. Et velfungerende system bør være tilgængeligt, forståeligt og administrativt enkelt.

GE anbefaler:

- at ansøgninger kan indsendes på enten grønlandsk eller engelsk, med et resume i det ikke anvendte sprog,
- og at Naalakkersuisut stiller vejledningsmateriale og standardformularer til rådighed på begge sprog.

Samspil med danske og internationale regler

Da lovforslaget forudsætter, at visse sanktioner – herunder ophævelse af stemmeret – gennemføres efter særlig rigslov, kan der opstå jurisdiktionsmæssig uklarhed.

GE anbefaler, at dette samspil afklares inden lovens ikrafttræden, så virksomheder kender de præcise retsvirkninger ved manglende efterlevelse.

Afsluttende bemærkninger

Grønlands Erhverv støtter regeringens mål om at beskytte Grønlands sikkerhed og offentlige interesser. Samtidig er det afgørende, at investorscreeningsordningen udformes, så den ikke hæmmer erhvervsudviklingen eller skaber unødvendig administrativ byrde for virksomheder og investorer, der handler i god tro.

GE anbefaler på den baggrund følgende hovedjusteringer:

1. Præcisering af "bestemmende indflydelse på anden vis" og etablering af forhåndsafklaring.
2. Indførelse af faste sagsfrister og mulighed for midlertidig/stiltiende godkendelse.
3. Reduktion af 5-års call-in-periode til 3 år.
4. Værdimæssige tærskler i råstof- og energisektoren.
5. Proportionalitetsprincip for kontrol og rapportering.
6. Fleksible sprogkrav og bedre vejledning.
7. Afklaring af jurisdiktions- og sanktionsmekanismer.

GE står gerne til rådighed for dialog om, hvordan loven kan implementeres på en måde, der både værner om Grønlands sikkerhed og fremmer et attraktivt og åbent investeringsklima.

Med venlig hilsen

Eva Jørgensen | Grønlands Erhverv